The Bonny Bunch of Blaeberries
(The Bonny Wee Bunch of Blaeberries)

An old woman was sweeping her floor when she found a penny so she went out to the market and bought a kid. Coming back she saw a nice bunch of blaeberries growing beside a bridge so she said to the kid, "Kid, kid, run over the bridge till I eat my bonny bunch of blaeberries".

"No," said the kid, "the blaeberries never did me any harm"

Then she said Dog, dog bite kid, kid wouldn't run over the bridge till I'd eat my bonny bunch of blae berries'

"No", said the dog, the kid never did me any harm."

Staff staff beat dog, dog wouldn't bite kid, kid wouldn't run over the bridge till I eat my bonny bunch of blaeberries.

No said the staff the dog never did me any harm

Fire Fire burn staff, staff wouldn't beat dog, etc. No said the staff t. fire never did me any harm

"Water, water, sloghan fire, fire wouldn't burn staff etc

No said the water, the fire never did me any harm.

"Bull, bull drink water, water wouldn't sloghan fire etc.

'No', said the bull, the water never did me any harm.

"Butcher, butcher kill bull, bull wouldn't drink water, etc.

No said the butcher, the bull never did me any harm

Rope, rope, hang butcher, butcher wouldn't kill bull etc.

No said the rope the butcher never did me any harm.

Knife, knife, cut rope, rope wouldn't hang butcher etc

So the knife to the rope, the rope

to the butcher, the butcher to the bull, the bull to the water, the water to the fire, the fire to the staff, the staff to the dog, the dog to the kid the kid to the bridge and I to my bonny bunch of blaeberries.

Written down from Mrs Mary C Kernan at Greystones on Sunday Octr 2nd 1932 She heard it from an old nurse when a child in Ballinascreen, Co Derry over sixty years ago.

Rí na gCat

Bhí oidhche dhubhaighe a bhí ann. Chuadar ag imirt cártaí le chéile ⁊ bhuaich fear aca cuile blas dá raibh d'ór agus d'airgead agus de mhaoin ag an bhfear eile. Nuair a bhí an t-ór is an t-airgead is an mhaoin caillte ag an bhfear seo d'imir sé a chuid talmhan ⁊ caill sé é. Annsin d'imir sé na tighthe a bhí ar an talamh agus caill sé iad. D'imir sé a chulaith éadaigh agus chaill sé é.

Níl aon blas agam anois adeir sé a n-imreochainn leat mar a n-imreóidh mé na súile leat. D'imir sé na súile agus bhuaich an fear eile iad.

Tabhair do bhreith anois adeir an fear a chaill

Níl aon bhreith le tabhairt agam adeir sé ach na súile a bhaint asat.

bain sé na súile as a ceann
agus ċaiṫ sé é féin taoḃ istiġ
de sgonsa nollaige.
D'fan sé annsin ag útamáil
agus ċuaiḋ i ndiaiḋ a ċinn isteaċ
i sconbáirille a bí ag bun a
sgonsa ag tarraing an oiḋċe
a ċur ṫairis
Uair an ṁeadóin oiḋċe ṫáinig
trí ċat ar barr a sgonsa
Innis sgéal a Ṡaiḋḃ, adeir
cat aca
Níl aon sgéal agam; adeir Sadḃ
Innis sgéal a Ṁeaḋḃ;
Níl aon sgéal agam adeir
Meaḋḃ
Innis sgéal a Rí na gCat
Duḃairt Rí na gCat go
raiḃ ingean duine uasal le bás
fágáil de barr trí grainn de
ċuirc óg a bí ina bolg, bí
sí a bleaġan bó lá agus d'ól
sí féin Rí na gCat d'ól sé

deoċ bainne uiriṫe. Níor ṫuig
sí é sin go. Nuair a fuair
sé an deis ṁeasg sé a
sarbhall na mbainne ⁊ d'fága
sé trí reba na mbainne
d'ól ingean an duine uasal an
bainne ⁊ d'fág sin na trí
cait óga ina bolg. Dubairt sí
naċ raiḃ leigeas i ndán di
aċ trí ḃiadan san uisge a
ḃí sa tobar beannuiġṫe a ḃí
faoi'n tom luaċra i ndaice na
Roilge.

Nuair a ḋíriġ na cait ċuaiḋ
an dall amaċ ar a roilig
agus ḃí sé a cuartu go ḃfuair
sé an tobar. Ċuir sé cuid den
uisge ar a ṡúile féin agus
ḃí na súile ba ḃreaġṫa faoi'n
doṁan annsin aige. Ṫóg sé
leis buidéal den uisge as an
tobar agus ċuaiḋ sé go dtí
teaċ an duine uasal leis a

raibh a ingean tinn aréir.
Tháinig sé isteach gur chuir sé
trí braon dá uisge ~~ar~~ ar béal
na hingine gur chaith sí amach
na trí cinn de chait óga thar
a béal.

Nuair a bhí an ingean leigheasta
thug an duine uasal neart óir
agus airgid don fhear a leigheas í
agus í féin dó le pósadh dá
bpósadh sé í.

D'imthigh leis annsin agus
casadh leis an fear a bhuail
~~air~~ air agus a bhain dá chuile sórt
dá raibh aige.

Tá na súile agus agat,
adeir sé

Tá.

Cé bhfuair tú iad?

San áit ar fhág tú mé,
adeir sé

An imreochaidh tú arís

Imreochad, adeir sé

Ċuadar ag imirt annsin agus an fear a ċaill ċuile rud dá raiḃ aige an ċéad uair ḃuaiḋ sé ċuile rud ar ais arís agus a raiḃ de ór ⁊ d'airgead ⁊ de ṁaoin ag an ḃfear eile. Ḃuaiḋ sé an dá ṁíṫaiġ air. Ḃuaiḋ sé an culaiḋ éadaiġ air, agus ḃuaiḋ sé an dá ṡúil air.

Tabair do ḃraṫ anois, adeir sé an ḃraṫ ċéadna a ṫug mise orm adeir an fear eile.

Ḃain sé an dá ṡúil as a ċeann ⁊ ḋfága sé é féin taoḃ amuiġ de sgonsa na roilige.

Nuair a ḃí uair a ṁeadóin oiḋċe ann ṫáinig na trí ċat ar barr an sgonsa os cionn an fir

Innis sgéal a Ṡaḋḃ
Innis sgéal a Ṁeaḋḃ
Innis sgéal a Rí na gcat

Nuair a d'innis sgeamar sgéal annseo an oiḋċe ċéanna, adeir

Bí na glaiṫ nac maiṫ go raiḃ feirmeoir oiṫinṫ sa teampall ag áiteaċṫ linn go bfuair sé trí braon d'uisge ar an tobar beannuiġṫe, gur leiġeas sé inġean an duine uasal a raiḃ na trí cait 'na bolg. Má tá aon duine sa teampall anoċt a innseoċas orainn adeir sé ní innseoċamuid aon sgéal. Ċuadar a' cuartuġaḋ annsin agus fuaradar an fear gan súile ag bun an sgonsa agus d'stroiceadar ó ċéile é.

Pós an fear eile inġean an duine uasail.

Bairtle Ó Cloċartaiġ an Áird Ṁóir a d'innis an 3aḋ lá d'Eanair 1933. agus Seán Ó Súilleabháin a leas-aṫair a ċuala sé an sgéal. Tá Seán caillte le fada. I dTiġ Con Uidhre a biḋ sé.

ní ṗósfaḋ sí an t-ádh
agus ní ṗósfaḋ an ṁaiġ ó mual

Píosa Ráiméis

Tráthnóna Dé Saṫairn a ċonnaic mé
an t-iongantas
Ag cupla scór míle aco ṫoir san Árdṁóir
Bhí daill ann is bacaig spailpíní ġiúsaċ
Is aca a ḃí an siamsa ann á seinm is ag ceol.

Bhí Cróċubar is a ṁaiṫlia ann Affey táim
cinnte
Sin é is sé a ṡílim go raiḃ Tomás
an Ċoill ṁóir
Sí Caitríona Ní Lorcáin a ċonnaic an
t-iongantas
Nuair a ċonnaic sí an fleet aca ar
Condae Ṁuigeo

Tá Séamus Ó Donnaoir anois san
militia
Tá caipín dó déanta de ṡeanpíosa seoil
Tá a ḃróg ar a ḃfaisiún de craiceann
na caorac
Tá treabsar breág lín air agus
sean-ṡaicéad córd.

Loirgní a ṫiar atá ṫairis mar ṗíopaí
agus tá sé go nampraiṁail ag imṫeaċt a' ceol
Tá sgoláire is fiċe aige anoiṡ ag Rinn Ṁaoile
is téiġeann siad ċuige oiḋċe go tóin sgéala mór

Ḃuail sé slám draoiḋ ar ṁairéad Ní Ċaola
is cloisim ag daoine go ḃfuil sí ina dall
Tá adarcaí ar ṁadaḋ ar ċeó ṁoscar
an oiḋċe
is briseaḋ a ḋruim iméin ar ċuir sí
le aill.

Ḋeicfeá-sa a' teaċt í ar maidin is
trainóna
Ina ċeaig gan aon tón is í a rollaíl
le aill
Sé Affey Ó Conaill fear gramaḋalaí
lúiḋiṁar
Ṁarḃuiġ sé an púca a ḃí ina
Cú bán

Dá ḃfeicfeá an dorċacht ag sgur a
ṗríoṡúin
á ṁarḃú na ndaoine ⁊ gan pinginn ar biṫ ḋó
Tá a ḃreaċaḋ a goid fáṫaí i bpoll
Seanaċadla
Ina ḋúiseaċt san oiḋċe ⁊ ina ċodlaḋ sa ló.

'Sé bóṫar na hola a ṫug solas don
tír seo ḋú
⁊ cúirfimíd siar é go hIfreann na
gcoiṁar
Ináit a mbeiḋ Oscar ⁊ súiste
aige dá ṗlúonsgaḋ
⁊ a ṁaireann dá ṁuinntir a ḃeiṫ
ṫimċeall a sgóir.

Ċonnaic mé iongantas i mbaile na
hInse
Nać gcluinfiḋ mé arís ná an saoġal
atá beo
Long ar an ḃfairrge leabar ós cionn
dlíġe ann
⁊ Crotty ina ṡuiḋe ar an locker dá gabáil

ḋionnsuiġ sí ṫairis arnós siolla-sin
ġaoiṫa
Is aṁlaiḋ léiġ sí síos go tóin Loingsiġ Móir
Is ḃéiḋ sí Lá Nodlag i gcondae Ṗort Láirge
ḃéiḋ airm dá ngráḃáil faoi ṗlainéid
ṁuiġeo.

Mícél MacDonnċaḋa 4.1.1933

Tá leaṫ-ṗáipéir ar lór annseo

Mo ġeallaḋ ḋá ċannaḋ ⁊ an capall
mór ádh sí féin

The Foolish Rake

I am a young fellow that ran out
my lands and manes
⁊ níl cailleaċ sa mbaile a ṫabharfaḋ dom
bean na spré
I played my affection with one that
had gold in store.
⁊ ġeall mé dom ainnir go leanfainn
í féin go deo.

I met my own true love about the
appointed goal
⁊ go dtiubhrfainn an capall igcoinne
mo inile scóir
I met my own true love about the
appointed place
⁊ muna a tarrainge ar Caiseal ins
na rodaire i meadón an lae

When I was in hurry she told me to
mount the mare
Séard dubhairt sí tairrig tuirseach fom
stocaí go n-ólfad braon.

an tsléiḃ

She goes into Carroll['s] she calls a quart
of ale
Coirce dom ċapall Erin ⁊ a dóċan féin

She opened her purse and she pulled
out a note to change
⁊ níor ḟágamar Caiseal ~~go~~ on maidin, go
fáinne an lae.

And so early next morning we started
to meet the train
Le ḟaiciṡin sin orm ⁊ go leanfaí
an traen i mar ndeas
In Waterford City we wait for our clothes
to change
⁊ bí céad ⁊ dá ḟichid de ġiníoċa buiḋe
aice féin

We bargain with the captain next morning when
he's going to sail
⁊ gur ḋíolamar an capall le rogaire ar pharáiste an tSléiḃ
When the ship she was ready and the weather was fine & fair
Tairigeamar an bhád gan urċóid gála ná baoġal

When we landed in London the police were on the quay
Go raibh breaghrosca sgríobhtha sa telegram news
dhá léigheadh
We both were arrested and sent for a
month to gaol
Agus cuirreadh ar ais go Cluain Meala
mo chúis dhá plé

On the day of our trial le mother ole
swore severe
Mo ṡaidhbhreas go gcaithfinn ag imtheacht
le dearg an tsaoghail
That her daughter was simple and I
was a foolish rake
Is meall mise an ainnir d'ainneoin a máithrín
féin

When the magistrate read the word that her mother swore
As d'fhiafruigheas ~~de~~ den ainnir a bpósfadh sí rake gan chéill
She says You are the most loved gentel
Is do malairt ní phósfadh mé go rinnfeadh mé
doimhean na gcré.

Micil Mac Donnchadha
4.1.33

Sgéalta Condae Ṁuiġeo

Mac Rí ⁊ a leas-ṁáṫair

Rí ar cailleaḋ a ḃean agus ar ḟág a bean mac aige. Ṗós sé arís. Ḃí clann ag an dara bean. Ní raiḃ an ceart ceadna dá ḟágail ag an gcéad ṁac agus ḃí ag an gclann eile.

Ċonn dá léiġ gur cailleaḋ í
Ḃíoḋ barr croiḋe aige
ag caiṫeaṁ dreaċ-ṫonn leis
goiḋé 'n ḃriġ dó sin
ag aiṫris orm go mo ṁarḃaḋ

Ḃíoḋ an leas-~~mac~~ ⁊ na deartháracha óga a' guil ar sgal. Ḃíoḋ an leas-ṁac go fann gaċ maidin mar ḃíoḋ an leas-ṁ. ag caiṫeaṁ dreaċ-ṫonn leis. Ḃíoḋ sé go gnoṫṫaṁail tráṫnóna — ḃíoḋ barr croiḋe aige — mar ċídís dó go raiḃ sé ċoiṁ maiṫ le garsún ar ḃiṫ. D'ḟiafruiġ an [illegible] roiṁe lá ⁊ d'ḟiafruiġ de cén t-uḃar a ḃí aige le ḃeiṫ mar sin. D'innis sé dó. Ḃí cuiṁne ag an dr[illegible] sa talaṁ fúiḋe. Ṫug sé síos ċuige lá é ⁊ ṫug trí béile dó

Mac Rí ⁊ a leas-ṁáṫair (ar leon)

Ḋearr an ḋrōn ar lá fanaic ón sgoil. Bí an ḋrōn le marḃú an lá sin. Rinne sé tarḃ rinne de féin. Bí tarḃ eile ag teaċt le n-a marḃú

Tarraiḋ ċuge
ar faḋ mo ḋroma
tarḃ ag cur buaiḋte ar

Ṫáinig an tarḃ mór ⁊ níorḃ ḟéidir sé an tarḃ beag (an ḋrōn) bí rugaiḋ an tarḃ bíg pléasgṫa. Ċuaiḋ an mac rí le lán dá bróg uisge a ṫabaiṙt le cuimilt dá béal. Ṫoisigeann a ṫuig de leis i ndáil an uisge. Ḋ'éirig an tarḃ arís beo. Ḋubairt sé leis an mac rí na ceirtíne callaċa a ḃainṫ dá ḋruim. Na ceallaċa a ḋ'fógnóċaḋ dó is gaċ gábaḋ. Bí sé páiste ag an ḋrōn leis iad seo a ġearraḋ dá ḋruim nuair a ḃeaḋ sé ina ṫarḃ ⁊ marḃ. Ní raiḃ súil ag an ḋrōn go ndéanfaḋ beo é. Ḋ'éirig sé beo ~~ina ḟeoil~~. Ḋubairt sé leis an mac rí na ceallaċa a ḃainṫ. Ḃain. Ḋubairt an tarḃ leis annsin ~~[illegible]~~ ċáil a ṫabairt don baile gan filleaḋ arís ċoiḋċe ac sníḋeoċ ar ċóir nó airgead

Ḋ'imiġ

Gabh sa tóir ar máighistir
codladh céadtach atá ort

na faoilí

Caitear sí leis. Rinne an mac rí [illegible] leis
ag tabhairt aire do bhrúidibh an rí. Bhí sé ag marbhuigh
trí fathach agus fuair Claidheamh Solais. Dúirt an rí
géim do thrí géim na bhfathach beidh ar [illegible]
An dara lá mharbhuigh sé fathach eile. An oíche
sin níor aithnigh an rí ach aon ghéim amháin
an tríomhadh lá mharbhuigh sé fathach eile agus an
oíche sin níor aithnigh an rí géim fathaigh ar bith
bhí tairngire mór bainte as na ba do bhí [illegible] beidh
i ngarraidh na bhfathach

an péist

Bhí iníon an rí le thugadh ag péist farraige
ar an [illegible] lá. Bhí sí i gcathaoir ar an
bruach na farraige agus cathaoir airgid le n-a hais. Tháinig
mac an rí [illegible] an [illegible] ar [illegible] an [illegible] agus
Claidheamh Solais. Dúirt [illegible] agus [illegible] sí [illegible] gc. [illegible]
[illegible] [illegible] i gc. [illegible]. [illegible] sé a cheann ar a [illegible]
[illegible] leis nuair a [illegible] sí [illegible] na bhfarraige
an [illegible] [illegible] i [illegible] a [illegible] a [illegible] agus go
[illegible] sé. Rinne. Dúirt sé do [illegible] ar an [illegible]
[illegible] sí [illegible] dá [illegible]. [illegible] sé an péist gur
imigh sí. D'imigh sé féin ar an [illegible]

ġromlaċ mór bainne aca
d'imiġ sé go bfeicfeaḋ sé
tiġe na bfaṫaċ sul má druġaḋ
sé an bean óg abaile.

an ṗéist.

An dara lá bí an ṗéist le teaċt arís. Ṫáiniġ mac an rí. Nuair bí sé ina ċodlaḋ ag feiceáil leis an bpéist bain iníon an rí píosa as a ċóta. Ṫroid sé an ṗéist arís go dtug sí an fairrge uirṫi féin. D'imiġ sé arís ar an eaċ.

An tríoṁaḋ lá ċuir sé air culaiḋ an ṫaisiġ mór. Nuair bí sé ina ċodlaḋ bain an óigbean dlaoi de ġruaig 7 ċuir ina sparán í. Ṁarbuiġ sé an ṗéist an lá sin 7 d'imiġ sé ar an eaċ.

Ċuir an rí gairm scoile amaċ. Ḃí fios sí an fear a bfeilfeaḋ an bútais dó. Ċuaiḋ beirt fear leis an rí ag cearnaiḋ ar sróċaí na mbó teaċt bain sé barr na méaraiḋ díob. Ní raiḃ siad in ann labairt nuair d'fill siad. Ṫáiniġ máiġistir na bfear dá cearnaiḋ. Ṫaġaṁ sé leo. D'ḟéaċ an bútais air 7 an píosa de ċóta. Pósaḋ iad. Ní ḟanfaḋ sé ag an Rí. Ṫáiniġ sé go dtí áit na bfaṫaċ bí máṫair na bfaṫaċ roimhe. Ċuir sí troid air. Nuair ba ġearr di ġlaoiḋ sí ar na cait. Ċeangal na hallaċa í féin 7 na cait. Ṁarbuiġ sé iad.

An gadaiḋe dubh Ó Ḋubáin

Rinne sé comairle ar ṗósaḋ
ċuir síos dár ċóir do clann ṁóir a ḃeiṫ foġluimṫa aca

Pacáin ċailleaċ na gceart — ba é a líonaḋ
lompaí tsoiċ gcéad caoraċ ar feaḋ [illegible] [illegible]
ag ordlúġaiċ
Má tá sé ar ceann éigin
Ṡéid an dá ċaillig orṫa dá mullaċ
Ṫuig ~~[illegible]~~ [illegible] ṗeaimar béalzanaiḋ
Már greann do ġreann is grána é do ġreann
Spreag sí amaċ mé

Caraḋ teaċ liom a ḃeiṫ lán de ~~[illegible]~~ carósa ⁊ ċaiṫ mé mo ~~[illegible]~~ ċarós ann
Caraḋ teaċ liom a ḃeiṫ lán de ḃróga ⁊ ċaiṫ mé mo ḃróga ann
Caraḋ teaċ liom a ḃeiṫ lán de ḃástcótaí ⁊ ċaiṫ mé mo b ann
Caraḋ teaċ liom a ḃeiṫ lán de ḃrístí ⁊ ċaiṫ mé mo b ann
Caraḋ teaċ liom a ḃeiṫ lán de hataí ⁊ ċaiṫ mé mo hata ann
Caraḋ teaċ liom a ḃeiṫ lán de léinteaċa agus ċaiṫ mé mo l. ann
Caraḋ liom teaċ a ḃeiṫ lán de ċuirp ċuaiḋ mé isteaċ ann
agus ṡín mé síos i measg na gcorp ⁊ ċuir mé
trí nó ceaṫair de ċuirp ar mo ċionn.

An Gadaidhe Dubh ó Tubáin

Rí in Éirinn a pós. Triúr mac aige. Cailleadh a bean. Phós sé arís. Bhí an triúr mac curtha go dtí oileán fairrge aige sul ar phós sé. Níor innis sé don dara bean go raibh sé pósta cheana.

Nuair a bhí an bhainrioghan le roinnt an chéad duine clainne thuit sí ar an talamh lá 7 [illegible] cailleach na gcearc í. Labhair sí le cailleach na gcearc. D'innis sí don bhainrioghain go raibh an rí pósta roimhe sin go raibh triúr mac aige, lig an b. [illegible] bréige uirthe féin agus chuir an rí fios ar an triúr mac. Chuaidh sí ag imirt cardaí leo. Chuir sí bheirt aca faoi gheasa an [illegible] a bhí in Albain a thabhairt chuice. Chuir an [illegible] mac ó féin faoi gheasa [illegible] ar ród [illegible] ag bun tuir, [illegible] a chuir ar an tor gan aon bhiadh a chaitheamh ach a [illegible] an ghaoth chuice ón [illegible], go bhfilleadh an bheirt ó Albain.

Imthigheann an triúr mac. Castar leo an nGadaidhe Dubh iad. Innisigheann sé dóibh cad é féin ~~[illegible]~~ agus chuaidh sé go hAlbain leo. [illegible] [illegible] 7 chomhairigh Rí Albain iad. Chomhairigh an Gadaidhe Dubh ag [illegible] don rí. D'innis sé dó na trí gabháis ina

raib sé féin ② an ċaoi ar ḃris sé madaḋ
⁊ nár leanḃ-sin ḟaṫaċ ⁊ gur ṡábáil sé an leanḃ
aċ a ladhrachán ⁊ an máṫair. ③ na cailleaċ ar
ġoid sé an Clabairín Solais uaiṫi
(ġéalta dearga an dá ġábaḋ)

Ḃí é rí Alban féin an páiste a ṡábáil ón
ġadaiḋe duḃ ón bḟaṫaċ. Spáin an rí a láṁ
dóiḃ. Ḃí an ladhrachán bainte ḋe. Sgaoil sé abaile
triúr mac rí in Éirinn ⁊ ṫug sé an [illegible]
dóiḃ. Ṫángadar abaile ⁊ an Gadaiḋe leo.
Nuair a tógaḋ na gearra sin leas-ṁáṫair
cailleaḋ í.

focla 6,500. An ġadaiḋe go maiṫ.

Antoine Sírín a d'innis do M. Ó [illegible]
sa mbliain 1903

Níl sé ráiḋte cén áit ar ċónaiġ Antoine.

Mairtean an ḃradáin ġil ⁊ bora bairġeola

a féaċainn a ḟortúin
Sul má dtéiġe sé ċun spárpoláiseaċt leat
Sul má dtéiġe tú ċun leaba ċun gairge nó ċun caint leis

Coisc coimpeac ort!
D'iarr sé aonuigeas na hoiḋċe orm
Ċuimniġ sé gur ṁeaṫ an áit a d'ḟág sé ⁊ gur olc
an áit a dtáinig sé

Tá faitċíos orm ná fuspeaċt
Is minic gránna greannṁar ⁊ daġamail dona

? mío-ṁaise
fopac   fodder

Mártan an Bhradáin Ghil ⁊ Bora Barrġeala
(an dóṁaḋ mac déag ag Rí na hÉireann)

Ḋúisiġ Mártan a ḟéaċaint a ḟortúin. Casaḋ isteaċ é ag an mbean a ḋíol é. Ḋinnis sé dí go raiḃ sé ag dul ar tóir Bora Barrġeala. Tá triúr dreaṫáir aice - faṫaiġ. Tugann sí trí cácaí dó. Aiṫneoċaiḋ na faṫaiġ ar na cácaí é. Cuirfí an ġruaiġ faṫaí ar an doras é. Tagann Bora Barrġeala dá hionnlaḋ féin ar oileán, loċ mara leis an ḃfaiṫe. Tógann Mártan do léim ar an oileán. Tagann na mná. Tógann M. a gcuid coċall nuair atá siad ar snáṁ. Tagann siad ċuige "Béiḋ sí seo agam" adeir sé leis an gcailín ba ġránna. Sí Bora Barrġeala a bí ann. Baineann siad píosa as gaċ coċall go ndéanann siad coċall do Ṁártan. Aithníonn sé sin aige leo ina dolo. Tagann siad go cúirt rí. Comairliġeann sí dó gan é a ḋéanaṁ leis an rí ⁊ go ~~ndéanfaiḋ~~ ḃfanfaiḋ sí féin ~~[illegible]~~ in éinfeaċt leis ~~leis~~ Rinneaḋ. Tá sé faoi ġeasa aice gan labhairt ar a hainm. An Rí ag iarraiḋ ar M. í iníon féin a pósaḋ. Triúr faiṫí a bfuil scóiar fíona an Rí acu. Marbuiġeann siad a d'tógann ag iarraiḋ fíona. Marbuiġ M. iad féin.

Nuair a bíoḋ an ġrian faiṫí isteaċ aige 'cuaiḋ sé ag an Rí leis an bfíon. Bíonn an Rí ... ar ... bóṫa barr-ġeala. Nuair a ċaiṫeaḋ sé go dtí an seomra bíḋ bóṫa barr-ġeala imiġṫe.

D'imiġ sé annsin ar lorg an ṫáilliúir móir. Casaḋ i gcoinne seanóra é. Tá gabar sa teaċ. Téiġeann sé ċun ... leis an ngabar. Leaganann an gabar é. Tig fear air. 'Ná bíoḋ fearg ort', ar an seanóir. "Sin í an aon. Leaganann an aon gaċ duine". D'imiġ an fear ó'n annsin.

Lá ar n-a báraċ d'imiġ sé arís. Casaḋ i gcoinne seanóra é. Tá muc sa teaċ. Leaganann an muc é. Tig fear air. 'Ná bíoḋ fearg ort', ar an seanóir, "sin í an óig".

Lá ar n-a báraċ imiġeann sé arís. Tagann sé ċum fada le faiċ a ... teaċ áirne aige.

Tagann an faiċ ... ar bóṫa barr-ġeala go ... ar an oileán ... Sí ingean rí an oileáin ... Téiġeann ... ar a ... go dtí an t-oileán. Meaḋuiġeann sé ... Tá an Gaisgíoḋaċ Caoċ Ruaḋ a ... ar ... é ... a ... Ceannuiġeann sé na cloigne ó ... Ní maiṫ le bóṫa barr-ġeala an G. Caoċ Ruaḋ. Tagann sí.

go dtí cúirt an Rí téid mac na baintre ina ċócaire
Cuireann sé fáinne a ing bora bairgheala dó
cuireann sí i bpuiteóg é. Aithnigeann sí an
fáinne. Tugann an Rí bora bairgheala dó.

Sgéal an ḟada 13,000 focal
Sgéal an-ṁaiṫ an-ċosaṁail le sgéal ó
Condae na Gaillimhe.
an ġaeḋilg go maiṫ 7 an sgéal fíġṫe le
ċéile go maiṫ. Na stopaí sa sgéal seo
níos fearr ná mar is gnáṫaċ ag Ó Z.

Pádraig Ó Mióċa Béal Muirṫéad (1903)

bachóir do gach uile dhuine
gur cuimhnighean a dhéanamh
an lá ⁊ bliain ag ionnsuidhe caithte

Ní luaithe an cloigeann ag
imtheacht ná bhí sé ag teacht
ar ais.

I ndiaidh gréine a dhul faoi.

They maybe accommodated in a small place.

Is beag an tír a bhfhéadfaidh scad

An Searrach Gorm

Mac rí le bainríoghain a bhí ann. Tiocfadh leis searrach a dhéanamh dhe féin nuair a thogróchadh sé é. Thug an t-athair do bhainríoghain na bruidhne é sul ar rugadh é thug an máthair do Dhia é.

Chuala inghean rí an domhain thoir faoi agus thuit sí i ngrádh leis. Thug sí tinneas uirthi féin. Ní raibh a raibh de dhochtúirí sa tír indan í a leigheas. Tháinig fear bocht a rádh go mba dochtúir é féin leigheas ... é Sagart a bhí ann ar bainneadh cead aifrinn de. Dubhairt sé gur i ngrádh a bhí sí. Bhí sé a leitmeáraidh ag poll eochrach doruis an tseomra gur chuala sé í a rádh gur leis an Searrach Gorm bhí sí i ngrádh. Cuireann an Rí fios ar an Searrach Gorm — tagann an Searrach Gorm go dtí an Domhan Thoir. Is mar leis le inghean an Rí é bheith ina fhear san oidhche ⁊ ina shearrach sa lá. Is mar sin a bhí nós sin amach. Bhí trian fathach ag cur cath ar an Rí. Mharbhuigh an Searrach Gorm iad. Bhí Cochall aige. Thug sé an cochall d'inghin an Rí le aire a thabhairt dó. Dá loisgfí solus air ní fheicfeadh sí an Searrach Gorm arís. An lá ar marbhuigheadh an tríomhadh fathach

ċaiṫ an ḃainríoġan (máṫair) an coċall sa teine
ní ṫáinig an Searraċ Gorm ar ais.

Cuir an rí teaċ aoiḋeaċta suas ag gaċ cros-bóiṫre 'na ríoġaċt. Fógra os cionn an dorais go raiḃ aoiḋeaċt ⁊ lóistín in-aisge le fáġail ag gaċ duine a ḋ'innseoċaḋ sgéal — ar súil go mbeaḋ an Searraċ Gorm 'ḋá luaḋ i sgéal eicínt. An comġar céadna do ḃoiċ ⁊ do ṡaiḋḃir.
Bíoḋ ingean an Rí féin ag éisteaċt leis an sgéalaiḋeaċt san teaċ aoiḋeaċta ba goire ḋá cúirt

I gceann lá ⁊ bliaḋain ṫáinig duine boċt ċuig ní raiḃ aon sgéal aige ⁊ ní raiḃ sé de ṁisneaċ aige dul isteaċ san teaċ aoiḋeaċta. Luiġ sé siar faoi sgáiṫ crainn i n-aice leis an teaċ a. Ṫáinig an Searraċ Gorm go dtí é i n-a ḟear breaġ. Ṫug sé páipéar ḋó le ṫaḃairt d'ingin an Rí sa teaċ a. Bí sgríoḃṫa ar an bpáipéar beaḋ daoiċ ⁊ leabaiḋ a ṫaḃairt ḋó ⁊ gurb é an Searraċ Gorm a ṫug ḋó an páipéar. Ċuaiḋ an fear boċt isteaċ ṫug an páipéar d'ingin an Rí. Ċonnaic sí go maiḋin é ⁊ ar feaḋ an lae ġur iarr sí ḋí faoi'n Searraċ Gorm. Ṫráṫnóna an lae ċuaiḋ an fear boċt ⁊ ingean an Rí amaċ faoi'n

sgian ⁊ ṫáinig an Searraċ Gorm. Bhí sé faoi
ṫrasdánaiġ ag bainrioġain na bruidne. Dubairt sí le
ingin an Rí cuireaḋ a ṫabairt d'uaisle na bruidne
neart fíona a ṫabairt do bainrioġain na b.
bronntanas iarraiḋ uirṫe — fáinne.
bíġeadar go mbaḋ an Searraċ Gorm fa ḃfáinne
Rinne sí sin. Ṫáinig uaisle na bruidne.
Ṫug an bainrioġan fáinne dí. Ċaiṫ sí an
fáinne isteaċ i sgoiċeaċ a raiḃ uisge-ḃeaṫaiḋ
ann, lasna an ġrianáin ġlas, ṫrean ċoisa duiḃ
agus maiṫ na gceart. Ṫáinig aniar an fear bréag
ḃí an ṫrasdánaċ togṫa san tSearraċ Gorm

Sgéal maiṫ 4000 focal
an gaedilg go maiṫ — na seoraiḋ ag iarraiḋ
(An sgéal céadna ag C. Mag Uidir ⁊ i <u>mBéaloideas</u>

níl aon meabhair agam go mbo
fáidh áit níos fearr a fágadh

ní raibh gnó aige leis an mbean
eile ach an oiread is bhí ag Colm
le Coileann.

muinfí fearr leis an athair [é]
a tuilleadh ina aice

bhí cúram 7 cion aca ar a chéile

col-sgaradh duine

craosaí gléas ag an bhfáinne
leis an ulpaí a maistín

Seán an Béar

Ċuaiḋ Rí 7 bonnuighean amach sa gcoill ag fiadhach. Bhí gárda léithe. Dhiúltuigh sí dan ċapall 7 d'órduigh sí don gárda imtheacht. Táinig béar mhór 7 rug sé léithe í chun a phrochóig. Bhí sí dhá bhliain sa mbrocaigh ag an mbéar. Rugadh mac dí sa mbrocaigh. Ṫóg sí an mac 7 bhíodh sé ag siubhal amach leis an mbéar. Ċuaiḋ faolfhear go maith dó gan thuirse. D'fhás fionnadh air mar bhí ar an mbéar. Bhíodar trí bliana mar sin gan tsiúl ag an rí orra. Ṗós an rí arís. Bhí triúr mac aige leis an dara mnaoi. Nuair a bhí Seán ocht mbliana déag d'aois mharbhuigh sé an béar 7 d'éaluigh sé féin is a mháthair ón gcoill. Ṫáinigeadar ċomh fada le teach cailleach na gcearc. D'aithnigh Cailleach na gcearc í. D'fhág sí Seán sa teach. Ċuaiḋ sí ċomh fada le cúirt an rí. D'aithnigh sé í. Ṫáinig sí léithe faoi dhéin Ṡeáin. Ċuaiḋ Seán abhaile leo sa gcúirt. Cuireadh an dara bean abhaile. Ċonnaic an rí an triúr mac. Bhíodar féin agus Seán ag dul ar siubhal le ċéile. D'fhanaig

ídigheadh is Seán. Marbhuigh Seán an gruagach. Marbhuigh
sé an Máighistir Gaisgidheachta agus a raibh de
gaisgidhigh ag foghluim uaidh. Rinne a athair
is a mháthair mearbhall anuas é a chur ar
siubhal uatha féin go ceann sgathaimh.
D'imthigh sé roimhe. Casadh fear leis a bhí ag
leigean uisge go dtí tuile mór — "fear an
ghruigeáin" — fear an láidir. "Is láidir an fear
thú" arsa Seán leis. "Níl láidireacht ar bith
ionnam ar ghualainn Sheáin an bhéar a mharbhuigh
na céadta agus clann an rígh." "Tá mise
ag dul ar a thóir sin", arsa Seán. "An leigfeá
mise in éinfeacht leat?" arsa fear an ghruigeáin.
"Leigfead." D'imthigheadar le chéile. Casadh fathach
sa ghleann leo a bhí a leagan crann. An
comhrádh céadna arís. D'imthigh an triúr
le chéile. Casadh bádóir leo a bhí a cur
báid trasna loch le sáith a chos. An
comhrádh céadna. D'imthigh an ceathrar.
Thángadar go dtí poll mór san tón.
Ní ghabhfadh aon duine síos ach Seán. Is ar
longh Seán an bhéar a bhí ann. Chuaidh
Seán síos ar rópa. D'fan an triúr eile

ag béal an ṗuill. Corȧṁ óirḃean álainn leis

Cuir sé go dtí dreisiúir níos áilne é.

Cuir sí sin go dtí dreisiúir níos áilne

arís é. Ní ṗéadfaḋ sí é go marḃuiġeaḋ

sí triúr faṫaċ a raiḃ siad faiḋreaṁḋeaċt

aca. Ṁarḃuiġ sé an triúr faṫaċ agus

ṗóg sé an inġean ab áilne. Ṫáinig

siad go dtí an poll. Ṫóg an ḃadóir

an faṫaċ ⁊ fear an tsúiġeaċáin an

triúr ban aníos. Ḋfágaḋ Seán ṫíos

Cuir na mná an triúr faoi ġeasa go ceann

bliana. Corȧṁ iolraċ le Seán. Ċuir an

t-iolraċ aníos é. Ṫáinig sé abaile

ḃí a ḃean féin arís aige

Sgéal breag neaṁċoitċeanna 7,000 focal

Coraṁ le Valentine ⁊ Orson ina ṫús

an ġaeḋilg go han-ṁaiṫ

Níl sé ráiḋte cé d'inis é.

Fuinnín Féir

Cúglas

Fuadach na Caille Uaine

Mac maoir ar oileán. Samhlaíodh aige go bhfuighfidh sé taidhbhse ar an gcladach. Tagann fear i gcurrach trí lá. Cluiche cártaí. Buadhann mac an mhaoir dhá lá. An tríomhadh lá cuireann fear na curraighe mac an mhaoir faoi gheasa a chaisleán 7 a inghean a fhágháil amach.

Sgéal an-chuachal coitcheanta 9000 focal

Antoine Mac Aonghais a Dinner 1924.

An bráṫair Breaṫnaċ

Baḋ é easpog na mbráṫar i nDíoġóire
Ċill Dara an bráṫair Breaṫnaċ. Bhí sé ina ċómnaiḋe
i n-aice Glóire, i dteaċ Naoim "Breanáin".
Ċuir an tÁrd-easpog fios air. Ṫáinig sé i dtír
Bhí sé tuirseaċ ocraċ ar barr an aistir
Connaic sé bean cailín ag bleaġan bó
tráṫnóna. D'iarr sé deoċ ḃainne ar cailín
aca é. Ṫug an cailín uile an deoċ dó.
Beannuiġ an cailín a ḃainne. Beannuiġ an
máiġistir a bhí orṫa. Mar sin féin ṫug sé
aoiríġeaċ na hoiḋċe don ḃráṫair. Bhí
cat dubh na tiġe le trí ġlúin. Bhí an ċéad
ċuid de gaċ feoil dá ḃfaġal air. Dubairt
an bráṫair gan é a ṫabairt dó aríṫ
Rinne an cat gleo mór. Ṫáinig an
bráṫair cagnuġ air. Diabal a bhí ann
ag fanaċ go ḃfáġaḋ sé anam an fir. Ba
leis an diabal iad. Ḋíbir an bráṫair
an cat. An deoċ bainne a sábáil an fear.

Grateful dead 1500 focal.

Seán Ó Raġallaiġ Béal Muirṫeaḋ 1903.

Tailliúr na Dreancaide.

Toigeann an tailliúr snáthad i súil dreancaide. Shíl sé gur gaisgidheach a bhí ann. Fuair sé culaith gaisge. Bhí sé sgríobhtha ar druim an chóta gurbh é an gaisgidheach ab fhearr sa domhan é. Siubhlann sé roimhe go dtagann sé go dtí teach rí a bhfuil caisleán dá thógáil aige. Tagann triúr fathach gach oidhche 7 leagann siad an caisleán. Cuireann an rí an tailliúr a faire an chaisleáin. Marbhuigheann sé an triúr fathach. Pósann sé inghean an rí

Sgéal grinn atá an-choitcheanna 2500 focal an Ghaedhilg go rí-dheas

Antoine Gionnaraigh a d'inis 1904.

b'fearr maċaḋ a ṫabairt don
fairrge shun

an giorrán bán ag dul ar snáṁ na coróige
agus an ċoróg a teiċeaḋ uaiḋ

fáinneaḋ solas

boiċíníní donn duilleógaí froinnógaí
ag caoineaḋ ⁊ ag fuaċaḋ

Rí Maróca
(The magic Flight)

Mac Rí Éireann a rinne aimsir leis an bfairrge – lá agus bliain. Táinig long, cuireaḋ amaċ bád. Táinig an bád go dtí an cladaċ a raib mac an rí. Ċuaiḋ sé ar bord na loinge. Cluiċe cártaí leis an gcaiptín. Ċuir an caiptín faoi ġeasa é caṫair Rí Maróca a ḟáġail amaċ roiṁ deire ráiṫe.

Siublann sé roiṁe. Casaḋ i dteaċ seanmná é. Leaḃar aici aċ ní féidir léiṫe fáinneaḋ a ḟáġail ar ċaṫair Rí Maróca. Cuireann sí go dtí a deirḃṡiúir é. Leaḃar ag an dara deirḃṡiúir aċ níl aon fáinneaḋ aice ar ċaṫair Rí Maróca. Ar maidin siublann sé amaċ ar cnocán i n-aice leis. Séid sé fideog. Táinig éanaċa an domain go dtí é aċ aon éan amháin an ṫolbaiċ glas. Fiafruiġeann sé díoḃ cá ḃfuil caṫair Rí Maróca. Níl aon fáinneaḋ aca uirṫe. Séid sé arís. Táinig an ṫolbaiċ glas. Bhí sé ag ite sgáinóga mairt i gcaṫair Rí Maróca nuair a ċuala sé an céad séideaḋ. Ní féidir leis an mac rí a ṫabairt ann, aċ deir sé go mbaiḋ

sgadán. Ċaiṫ sé trí
sgadán amaċ leis an bpríṫe

cuma cóṫgaí. leigfiḋ mé
cuma cóṫgaí orm

Dá inġean déag rí Maróca ag teaċt a ṡnáṁ san
loċ imeaċt leo faoi ċeann trí lá. Tagann siad
ina dá eala déag 7 ceol binn siansa aca.
Deir an gadaiḋe leis an mac rí beiṫ i bfolaċ
faoi'n mbruaċ 7 a ḃeiṫ ag caiṫeaṁ cloċa
a ḃeiṫ le barr sine ar faitċíos go
gcaiṫfeaḋ an ceol codlaḋ air. Ṫáinig an
dá eala déag. Rug sé ar coċall eala aca 7
ṫug sé leis faoi'n loc é. An eala ar leis
an coċall d'fan sí dá ċuartuġaḋ 7 d'imṫiġ
an ċuid eile. Ṫáinig sé amaċ ċuiċe agus
ṡpós sé an coċall dí. Ṫug sé ar a druim
í go Caṫair rí Maróca. Cuireann an rí
obair cruaḋ air. Cailín a leigean. San
oiḋċe déanann an inġean ceo dí féin agus
téiġeann sí trid poll na heoċraċ ċuige
agus insann sí rud éigin maiṫ dó. Déanann
sí an obair ċruaḋ dó gaċ lá. Nuair a
bíḋ an obair déanta aige an tríoṁaḋ lá ṫagann
an rí a fóġa de na fuingnéaċa dó. Bíodar
ina gcoinne ag fuaċ. Bíḋ socrú déanta
ag an inġean a ċur go dtí an ċaṫair a
bíḋ socrú aici leis go mbeaḋ cuma ċóṫgaí
air féin. Bíḋ. D'airiġ sé í. D'imṫiġ

an ḃeirt ar ċapall spraoiḋeaṁail. Ċuireann an rí tóir orṫa. Capall mar bí ag an Madaḋ Ruaḋ san sgéal an tSean Ṫrúa (Micheálín)

Ḟágann sé míle ó ṫeaċ a aṫar í. Téiġeann sí suas ⁊ scranann ar ċrann tobair. Feiceann gréasaiḋe í. Tugann sí abaile leis. Déanann sí cleas ar an ngréasaiḋe trí oiḋċe i ndiaiḋ a ċéile a ċoinniġeann amuiġ é. An ceaṫramaḋ oiḋċe tá mac an rí le pósaḋ. Téiġeann sí féin agus an gréasaiḋe leis an mbainis. Ní aiṫniġeann an mac rí í. Cuireann sí cearc ⁊ coileaċ ag caint. Aiṫniġeann sé í ⁊ pósann siad.

Sgéal an-maiṫ, an-ḋeas 7000 focal
na hAmlaiḋ ⁊ an t-iolraḋ ġlac an-ċruinneaṁail
agus sgéal um ġréasaiḋe
an Ġaeḋilg go maiṫ

Antoine Séigin Béal Muirṫeaḋ 1903.

Léic

ag dul i léic

gur maiṫ an ceart-só

Sul-dá gcaillfí é féin

Caol

Caol go maiṫ tug sí dom é

(Is beag nár ṁarḃuiġ sí é)

Ní beag linn arró an lae a ḃeiṫ orainn féin

Mac Rí Barr na bhFuiġleaċ agus Inġean Rí na Sorċa

Mac Rí a ḃí ann. Duḃairt a aṫair leis bean ḟáġail agus pósaḋ. D'imiġ sé go dtáinig sé go tír Sorċa ag iarraiḋ inġean Rí Sorċa. Casaḋ leis an Gaisgiḋeaċ Caol. Ḃí sé sin ar an turas céadna. D'iarr an G.C. air aċ troid go bhfeicfiḋ cé aca fear ab ḟearr. Ní ṫroidfeaḋ sé an G.C. go bhfeicfeaḋ sé í. D'imiġeadar go tír Sorċa. 400 fear ag bualaḋ coirce. Ċoinn an óglaċan a ḃeaċaál téiġeann siad féin a bualaḋ coirce. Tagann an rí agus a inġean amaċ a breaṫnuġaḋ ar an mbuaile súisteoirí. An dá laoċ sin leogann siad siúl uirṫe tosuiġeann orra ag troid. Stop an rí iad. Duḃairt sé leo fanaċt go maidin. Go dtuigfeaḋ sé an inġean ina suiḋe idir dá ḋoras duine aca do ṡiuḃal amaċ ċaon doras agus pé ḃí aca a leanfaḋ sí go mbeaḋ sí aige. Rinne. Lean sí Mac Rí na hÉireann. Ṫáinig an G.C. suas leis go dtroidfeaḋ Mac an Rí é. Ṫroid. Bain sé láṁ den G.C. D'imiġ leis go dtáinig sé go dtí Teaċ na bhFiann. Ċuadar ag feadaċ. D'fan siad ann ina ndiaiḋ

Tá sé a siubal ar an gcladaċ. Tagann curaċ ⁊
cailleaċ isteaċ. Tiorċann sé léi. Imiġeann
sí arís tráṫnóna. Imiġeann sé faoi'n gcaillig
go na Fiannaiḃ. Tosuiġeann siad ag caoineaḋ.
Sin ceann de ṡeaiṫ gcaṫa na Féinne óṁ
domhan Ṫoir a ṫigeaḋ ceiṫre huaire sa mbliain
ag cruinniuġaḋ árdċíosa, go sroċfaḋ na seaiṫ
gcaṫa le ċéile leis na Fianna a ṁarḃú
faoi in gcoiċeann a ċaiṫeaḋ leis an gcaillig.
Imiġeann Mac an Ríġ ⁊ na Fianna go dtí an
domhan Ṫoir le caṫ a ċur ar ṡeaiṫ gcaṫa na
Féinne. Tugann a bean féinne dó. Tagann siad
go dtí an toileán a bfuil seaiṫ gcaṫa na Féinne
Marḃuiġeann Mac an Ríġ iad i ndiaiḋ a ċéile
— básċéara, gualéara, tarḃ etc
Teiġeann sé a anam le Rí an Oileáin. Aċ
an t-árdċíos a ṁaiṫeaḋ go na Fiannaiḃ ⁊
aisíoc faoi ḋéiċ a ḋéanaṁ leo.
Nuair a bí siad [illegible] go baile ṫáinig an G.C.
ċuca ar bord. Bí sé i nifreann ag iarraiḋ
lámh luaiḋe i ndáil na láiṁe a bain Mac an Rí ḋe
ṁarḃuiġ an G.C. é. Ṫáinig an bean le buidéal
ícslánuiġe ⁊ rinne sí beo é

Tá an oidhche dúnta le ceo
— Siubhán

éirigheann daichríní ale tá mar déirigh do chéadtaí mac Rí na gClop [Silim nach mbaineann an chuid seo leis an sgéal]

Sgéal maith   6000 focal

Sgéal agraidh fearannaidheachta Eadar faoi dheara

Seaic gcátha na Fáinne sa sgéal 7 cúis ar na fearannaibh aca.

Antoine mac Donnchaidh 4 Dinar 1904,

An Rí ba Saiḋḃre bí i nÉirinn ariaṁ

Ceaṫrar mac 7 ceaṫrar inġean ag an Rí Saiḋḃir
seo. Ní ṫiúḃraḋ sé spré nó roinnt stóir aca
ċuaiḋ sgéal ċun aon an ṡórta. Ṁol comairleóir
~~sóṫ~~ na dreaṫráċa 7 na dreiṫiúra a ṗósaḋ le
ċéile. Ṗós triúr fear den clann ṁac triúr
ban den clann inġean. Bí mac 7 inġean
a ḋiúltuiġ an comairle a ḋéanaṁ ḋíoḃ
an t-aṫair leo. D'imṫiġ an beirt aca
fuaradar dúlaan 7 ṡeanleanaṁaint ar
ṁarḃuiġ fairí a dtriúr mac. Ċuaiḋ an
mac ag goid leas na fairse. Cuireaḋ fear
ṫeara é aḋl go dtí an domhan ṫoir. Ṗós sé
inġean Rí an domhain ṫoir. Bí a ḋreiṫiúr
gonruiġte ina aġaiḋ. Cuireann sí claiḋeaṁ
gróċa ar crann a leapa 7 tuiteann
an claiḋeaṁ 7 marḃuiġeann é. Gearrḃtar
guṫ í a bean a ṁarḃuiġ é. Tá sí
le crocaḋ i gceann bliana. An lá atá
rocruiġṫe le n-a crocaḋ [illegible] ṫuiteann
sí ón uaiġ 7 crocṫar a ḋreiṫiúr i n-áit
a ċéile.

an Rí ba Saiḋḃre

sgéal gearr 2000 focal

cosṁail le sgéal Gréigise

sgéal uafásaċ

Liam Pléimionn a ḋinnis 1903

Gorṫé an bunaḋ ar ḋó mé,

Díleaċtaí

Rí ar cailleaḋ a ḃean 7 a raiḃ aon ṁac aṁáin aige. Ḃí deirḃṡiúr aige ar cailleaḋ a fear 7 a raiḃ mac aice sí. Ċuir an rí an deirḃṡiúr ċuige féin agus d'imiġ sé abfad ó ḃaile. Nuair a ḃí an rí imiġṫe ċuir an deirḃṡiúr mac an rí go maor le n-a ṫógáil gan [illegible] ar cé ḃí ann. Tóg sagart ina ḃuaċaill aimsire é. Díol an sagart ina sgláḃaiḋe é le captín loinge. Ṫug an captín leis é go réaġún eiċinn a raiḃ Rí. Ḃí an rí 7 a inġean ag báḋóireaċt sa ngealaiḋ. Ṫuit an inġean as an mbád. Ba é an sgláḃaiḋe a ṡábáil í. Ċeannuiġ an rí saor an sgláḃaiḋe. Tuiteann inġean an rí 7 an sgláḃaiḋe i ngráḋ. Aiṫniġeann an rí go ḃfuil fuil uasal ann agus aontuiġeann sé. Cuirtear ṫuairisc an ċaptín loinge, an ṫsagairt, an ṁaoir. Innsiġeann an maor cé uaiḋ a fuair sé an garsún. Admuiġeann deirḃṡiúr an Rí a coir féin. Níor éiriġ léiṫe a mac féin a ċur ina áit. Pósaḋ srl.

Sgéal neaṁ-ċoitċeanta [illegible] 3000 focal

Liam Pléimeann a d'innis [illegible] 1903.

Níor ḟliuċaḋ ina bróga é

⁊ leiġinn an droiċead ar an sráid le taoḃ na habhann

Droiċead Ḃinn Ċadain mic Éirc

Ḃual sí de ċnaip anuas ar an talaṁ é

Léarpaiḋ dulta ag teaċt ar an uisge

Sgoiṫ sé an méid sin de léim

Bí a leiṫéid de ċupraí ann.

An fear feadáin a ṫabairt ċum ceannsaiṁlaċt (to tame)

Cuir cead na madraí alla ina suiḋe

Ní [illegible] ċuige   You are safe.

Fios báis an an-sgéalaiḋe ⁊ a Ċlaiḋeaṁ Solais.

Ardrí mic Connaċa. Bí aon ṁac aṁáin aige
Ólainn an t-ainm a bí ar an mac
Caiṫeas leis cailleaċ ⁊ leiġinn an droiċead ag Binn
Cadain mic Éirc. Cuireann an Ċailleaċ faoi ġeasa
é fios báis an an-sgéalaiḋe ⁊ a ċlaiḋeaṁ Solais a
ḟáġail. Tá sé pósta le bean a ṫug an ċailleaċ
ċuige. Níor léig an bean dó imṫeaċt go ceann
trí ráiṫe gur rugaḋ an ċéad páiste. Tá aon
bliaḋain a ṫug an ċailleaċ ~~a~~ spás dó. Ní raiḃ
aige anois aċ ráiṫe. D'imṫiġ sé. Casaḋ isteaċ
⁊ duiġ seanóra é. Ní raiḃ ann aċ é féin is
a ṡeanḃean. Innsiġeann sé dóiḃ fáṫ a ṫurais
ní léigeann an seanfear tada air aċ tosuiġeann
sé ag innseaċt sgéil.

Ċonnaic sé fear feadáin sa gcall ⁊ ṫug sé ċun ceannsaiṁlaċt é
[illegible] an fear ⁊ bean an tseanóra mór le ċéile. Cuir an bean
an seanfear faoi ḋraoiḋeaċt. cloċ glas, gearrán bán, madra alla.
Ina madra alla dó tá sé ina ṗeata ag Rí. Páiste ag an Rí
lámh mór anuas an simléar ag tarraing an páiste amaċ
Tiontuiġeann an madra alla an lámh baineann sé ón
ngualainn í. Téiġeann an páiste amaċ ag siubal leis an
madra alla. Tá sé sábála amuiċ casaḋ fear mór leo. [illegible]
sé an madra alla de [illegible] ⁊ [illegible]
[illegible] marḃ sé [illegible] [illegible] [illegible] leis an [illegible]
mór leo. [illegible] an ḟáṫaċ [illegible]. Tá an [illegible]

ar leiṫ láiṁ. Tá a ċaisleán isteach Teo. Tagann
an madra alla (ina ḟear faoi ḃóṫar) ⁊ na gardaí
go dtí caisleán an ḟaṫaiġ. Tá sé ina ċodlaḋ
fágann garda aca claiḋeaṁ an ḟaṫaiġ agus
marḃuiġeann é. Buaileadh an ġlaisín draoiḋeaċta arís
an rí ⁊ rinneadh madra alla ḋe. Tagann sé an
páirc ⁊ garda an ḟaṫaiġ tar an abhainn Tig go dtí
cúirt an rí. Buaileann sé an ṡlaitín draoiḋeaċta arís é ⁊
déanann sé ḋe. Tagann an rí ... saiḋbhreas mór dó
Tig sé abhaile. Tugann sé an fear f. don treoġail
Sin deireaḋ a sgéil.

Tugann sé an Claiḋeaṁ Solais do Ólamh ag Ólamh
abhaile ⁊ marḃuiġeann sé cailleaċ ġránna ḃinn éadan

Sgéal maiṫ 7000 focal
Sgéal atá le fáġail ag na sgéalaiḋe maiṫ

I dteaċ na mBoċt béal-ḃinnmiġeaḋ o ḋinne
Antoine Ḋiġnáin an sgéal 1903.
Solas na bflaiṫeas go raiḃ aige a Antoine.

Ḃíoḋ mé mo ṗléiseam

Triúr mac na bean-ṡolóige

mac le ḃeiṫ ina ṗápa
mac a ṡlugfaiḋe sa ṫalaṁ
mac leis an gcroiċ

Ṡluig an ṫalaṁ an fonnṁac. Ḋimiġ an mac a ḃí le ḃeiṫ ina ṗápa go dtí an Róiṁ. Ḋéiriġ fear na croiċe amaċ ina ġadaiḋe. Ġoid sé mac leis an rí. Féaċann an rí mórán bean leis an ngadaiḋe a ċeapaḋ aċ ní éiriġeann leis. Rinne sé amadán ḋen rí. Maiṫeann an rí ċuile rud dó ar coinġeall go ndéanfaiḋ sé amadán ḋen rí Sasana. Rinne. Pósann sé inġean rí na hÉireann 7 ní croċtar é.

Sgéal a ḃí an coiṫċeanna 6 000 focal
Insteaċt mar ġreannṁar
Na haċtraí go greannṁar

Antoine Ġiorlaiġ a Ḋinne 1903.

Gáirdín Ḃeardas

Rí a raiḃ beirt mac aige
D'éirig sé tinn
Ní leigheasfaḋ rud ar biṫ é aċ úbla as gáirdín
Ḃeardas sa Ḃfrainnc
D'imṫig an mac ba sine amaċ ina gcoinne
Ċuaiḋ an dara mac ag triall ar gáirdín Ḃeardas
Tá gárda de ḃeiṫiḋiġ ḋraġánta ar an ngáirdín
Tá siad ina ndúiseaċt seaċt mbliana 7 coicís
ina gcodlaḋ. Tá abainn ar an mbealaċ go dtí
an gáirdín naċ féidir a ṡnáṁ muna dtugann
an eala ar an abainn an tairsealaiḋ treasna
Tugann an eala treasna é. Éirigheann leis an
gáirdín a ṡroiċeaḋ an ċoicís a ḃfuil na beiṫiḋiġ
ina gcodlaḋ. Siúḃlann sé tríoċa orṫa. Tógann úball
le neart sgannraiġṫe riṫeann sé amaċ annsin.
Téiġeann sé ar ais arís. Líonann sé naipcín
de na húḃlaiḃ. Teannann sé níos fuide. Ċíḋeann
sé buidéal fíona. Tógann leis é. Teannann sé
níos fuide. Ċíḋeann sé grianán 7 bean álainn
ina codlaḋ ann. Crios uiríċ 7 a hainm ar an
gcrios. Goideann sé an crios 7 geanmnaiḋeaċt
na gruaḋ. Éaluiġeann sé as an ngáirdín

Tagann sé abhaile. Ar an mbealach do tugann sé ubhall do na seanóirí a chuir ar an eolas é 7 ghníonn an t-ubhall an seanóir óg.

Tá an mac is sine éadmhar leis 7 tá dúil aige é a mharbhú. Tá sé ag feitheamh leis ar an mbóthar. Caitheann sé na hubhla ag an dreathair is sine 7 tugann sé a anam leis. Téigheann an fear go dtí an tathair leis na hubhla. Leigheasann na hubhla é 7 creideann sé gurb é an fear is sine a thug amach iad. Tagann sé u reac ubhla agus deir sé gurb sin iad a thug an fear óg abhaile. Órdann an tathair a mharbhú. Ruaigeann an Rí an mac óg.

Imtheann achar, tagann an bean arís sa ngleannán i ngáirdín ... ag iarraidh athair a páiste. Leigeann an fear is sine gurb é féin é ach níl an cruisín aige. Baineann sí an ceann de, tagann an mac is óige ón gcoill agus tá an cruisín aige sin — an gréas agus an buidéal. Pósadh etc.

Sgéal sean   6000 focal

Pádraig Ó Miodhcha a d'innis 1903

feir maol — eunoc

imeartas — play, games.

Cén ċaoi a ḃfuaiġeas mé

an-tráṫaċ — untimely

min loirg-aráin

barr na caorac a ḟágáil ar barr na Cluanaċ

(an ḃlann a ṫabairt ar an ḃféar a d'iṫ na caoraiġ)

Cormac mac Airt

Impire na Tuirceire pós sé ingean Rí na Frannca. Rugaḋ an ċéad ṁac sa gcoill. Ṫug madra alla leis an páiste, aċ bain sí ladhraicín na coise de sul má sciob an madra alla uaiṫi é. D'imiġ sí ar an seoġaċ le náire. Ṫáinig sí go Connaċtaiḃ. Fuair sí bráca agus paiste ṫalṁan ó Rí Conn in aice le Loċ Con.

Fuaraṫas an mac sa gcoill nuair a ḃí sé seaċt mbliana d'aois. Ṫóg an t-impire é. Cuala sé óna leaṫ-ṁáṫair gurb é an madra alla a ṫóg é agus naċ raiḃ fios cérḃ í a ṁáṫair ná cérḃ é a aṫair. D'imiġ sé roimhe go dtáinig sé isteaċ i mbráca a ṁáṫar. Nuair a ḃí sí á folcaḋ a ċos ċonnaic sí an ladhraicín uireasbaiḋ. Marḃuiġeann madraí uisge Rí Conn agus ṫagann mac Impire na Tuirceire i seilḃ. Sé Cormac mac Airt é. Bí an tosaċ céadtaí ar ṡaoġal na ndaoine le na linn. Níor luiġ bó ó'fosan gan trí orna i ndiaiḋ an ḟéir a ḃí ann le na linn. Ní ḃéiḋ an saoġal sin ar ṫalaṁ na hÉireann go dtigiḋ Ball-dearg Ó Dómhnaill.

Baiċrí móra gairgiḋ ag Cormac ar

Ṫóg Claiḋeaṁ Soluis an ṁacáin ṁóir, aċ ní baineann na heaċtraí leis an seanċus

Seanċus an-ṡpéisiúil 5000
Tá an seanċus 7 an scéal greamuiṫe le ċéile.

Seán Ṗléimionn a d'innis 1903.

Má ḃrisigeann an lán — an taoille.

Cú breaġ ar Éill

Mí-ṡeaġaltaċ madraṁail gar-aiġeaṁaċ

Táilliúir, Talṁaiḋe, Gréasaiḋe.

(Ag Peadar Ó Domhnaill ag an gCeaṫraṁa Rua)

Ḃí cailín ann uair agus ḃí sin aice teaċ agus giota deas talaṁan agus neart eallaiġ. Ḃí triúr fear ag teaċt ar cuairt aice — táilliúir, talṁaiḋe, gréasaiḋe. Ba ṡ é an táilliúir an ċéad duine aca a ṫagaḋ gaċ oiḋċe, an gréasaiḋe an dara duine, agus an talṁaiḋe ar deireaḋ. Ar feaḋ aimsir ḟada ḃíodar ag teaċt gaċ oiḋċe, an táilliúir glan-bearrtha sleaṁain, slíoctha deaġ-éadaiṁail. An gréasaiḋe go glan pointeálta nigte, cíortha, poiteaṁail lesteadaċ ar nós duine uasail; agus an talṁaiḋe baċt go trom tuirseaċ salaċ broċaċ tar éis obair ċruaiḋ na láiġe, agus é go cúṫail uaigneaċ tréiṫin.

Níl oiḋċe ar biṫ naċ mbíoḋ sgéal barraṁail éigin le hinnseaċt ag an táilliúir agus ag an ngréasaiḋe agus [iad] ag magaḋ agus ag caiṫeaṁ spoċaireaċt ar an talṁaiḋe. Ṫáinigeadar oiḋċe ⁊ do labair an cailín óg mar seo leofa: "Tá sib ag tiġeaċt ansseo le aimsir fada" adeir sí, "agus beiḋ suipéar maiṫ agam le n-ḃúr n-agaiḋ san oiḋċe 'márac le congnaṁ Dé."

Ar maidin lá ar na ḃáireaċ tar éis a

mbruiteoirta ġléas sí suas í féin le culaiḋ ṁaiṫ éadaiġ gan cuma ná caoi ar nós bean tuincéara agus deaṁan duine beo dá raiḃ ariaṁ ann uaire d'aiṫneoċaḋ í. Siubail sí léiṫe ċoiṁ fada le teaċ an tailliúra agus mála ar a druim aice. Bí an tailliúir ag déanaṁ culaiḋ éadaiġ roimpe, agus a ṁáṫair ag tabairt faċaí do na cearca.

"Bail ó Ḋia oraiḃ," ar sí.

"Maise, go mb' aṁlaiḋ duit," adeir an tailliúir.

"Táim ag cuartaiḋ déirce beaṫaiḋ i n-onóir Dé agus Ṁuire," adeir sí.

"Níl mórán beaṫaiḋ againn le n-ar n-aġaiḋ féin," adeir an tailliúir, "a ḃean ḃoċt, agus deaṁan greim den méid sin le fáġail agat-sa."

"Tabair dom píosín den éadaċ sin le cur ar mo ċóta mar sin," adeir sí, agus tug sé an píosín éadaiġ dí.

D'imiġ léiṫe annsin agus níor stad sí go ndeaċaiḋ sí ċoiṁ fada le teaċ an ġréasaiḋe. Bí an gréasaiḋe ag déanaṁ péire bróg roimpe.

"Bail ó Ḋia oraiḃ," adeir sí

"Go mb' aṁlaiḋ duit," ar an gréasaiḋe

"Táim ag cuartaiḋ déirce beaṫaiḋ i n-onóir Dé is Ṁuire," adeir sí

"Tá mo ċuid ḃeaṫaḋ gann go leor agam-sa mé féin," arsa an gréasaiḋe.

"Tabair ḋom píosín den leaṫar úr sin le cur faoi mo ḃróig," arsa sí.

Ṫug sé píosín leaṫair ḋi agus níor stad sí go ḋtí nó go ndeaċaiḋ sí ċom fada le teaċ an ṫalṁaiḋe agus bí an ṫalṁaiḋe agus a ṁáṫair ag iṫe a ndinnéir roiṁpe.

"Bail ó Ḋia oraiḃ," arsa sí.

"Go mb'aṁlaiḋ ḋuit a ḃean ċóir," arsa an ḃeirt le ċéile.

"Tá mé ag cosnaḋ ḋoṁsa beaṫaḋ i n-onóir Dé is Muire," arsa sí.

"Tá sin le fáġáil agat agus míle fáilte." ar siad-san.

— Ṫugadar neart aráin agus ime agus tae ḋi, agus ċuireadar arán agus im abaile léiṫe freisin.

Ní raiḃ fios ag ceaċtar ḋen ḃeirt ar fág an ḃean óg an teaċ nó go ḋtáinigeadar ar cuairt san oiḋċe.

"Ḃuel anois," arsa an ḃean óg, "tá sé ċoṁ maiṫ ḋom cúiteaṁ maiṫ a ṫabairt ḋóiḃ anois!"

Leag sí pláta ⁊ an píosín éadaiġ ag an ṫáilliúir, pláta agus an píosín leaṫair ag an ngréasaiḋe, agus pláta aráin is ime ag an ṫalṁaiḋe.

Níor ḟan focal ag an táilliúir ná ag an ngréasaidhe agus amach leofa do ṡúrta ṡarta agus cad lasta go bun na gcleas.

Pósadh í féin agus an táilliúraidhe agus mhaireadar go suaimhneach sócamhail i n-éinfheacht.

(Tá an scéilín seo scríobhtha agam féin ó Ṡeán Ó Briain agus ó fear eile as Iorras Aithneach.)

Dailín an ḃacaiġ

(Ag Peadar Ó Doṁnaill, an Ceaṫraṁa Rua, Indreaḃán)

Bhí bean ann uair agus bhí sí ċoṁ saiḋbir leis an lá fada aċt má bhí féin ní raiḃ cabhair ná déirc le fáġáil ag bacaċ ná ag boċán uaiṫe. Bhí sí dubh-ġortaċ. Bhí a dreaṫáir ina ṡagart agus bhí súil aige go mbéaḋ na boiċt ag iarraiḋ uirṫe go minic greim nó deoċ in ainm Dé is Ṁuire, aċt naċ mbéaḋ blas le fáġáil acu uaiṫe. Ġléas an sagart é féin lá le droċ-éadaiġ bacaiġ agus dubhairt sé má b'féidir a croiḋe a ḃogaḋ ċor ar biṫ go ndéanfaḋ sé féin a ḃogaḋ. Nuair a ṫáiniġ sé taoḃ amuiċ don doras ċonnairc sé go raiḃ bean eile istiġ ina cuideaċta. Mar seo do laḃair sé:

Go mbeannuiġ Dia is Muire is Pádraic, Míċeál Árdaingeal, Eoin Baisde, Féidhlim bacaċ, Colmcille, an dá aspal déag agus Dia mór na glóire duit, a ḃean uasal ṁúinte ṁallṫreallaċ agus a ġéag ḃeaḋaċ ġnáṫṫaṁail gan táir gan tarcuisne a ċraoḃ na huaisle, a ċnú ṁolta na saoiṫe. Dar go deiṁin is gnúis ḋraoiṁna atá agat.

Tá gean agat ar Ḋia agus tá gean nó mór ag Dia ort. Tá mé féin ag iarraiḋ cuid na huaire seo agus cuid na huaire nár ṫáiniġ fós, ḋá ruipeála ar Ḋia agus ar Ṁuire, ar Míċeál Árdaingeal agus

ar ṫoin baiste ar naoṁ apstal ar agallaiṁ an
Tiġearna ḃeiṫ ina ~~ġlaċ~~ gcleaċt ċosanta, ina sgiaṫ lúiriġ
ina gcoimleaṫan díona, ina ngárda congḃála, ina
aḃcóidí ollḃuadaċa iongantaċa ar do son i n-am glanta
na sroċaí ⁊ léir-ċneoġú loċ ⁊ créaċta tairneamaċa
i láṫair an Tiġearna, a Siúr na Croiċe; tá iarraiḋ ar
Ḋia mar an gcéadna do ċuniḋaċ ⁊ do ṫarrṫáil ar
ṁbaiste. ar anaċain. ar anfaḋ. ar an-ċráḋ ar
aicídí ⁊ ar galraiḃ gránna gonta géar rinneaċa
gréad-ġásḃeaċa na haimsire atá le teaċt

Ná túig a ḃean ḋiaḋ gur sliocht buidiċín bodaċáin
ná sinnt ar ġlún, ná tóstaċán cúirne ná fámaire
ná blaosgaire, ná smuttaire ná gliogaire atá ionnam-sa.
Ní heaḋ go deiṁin, aċ duine boċt mar do ṡliocht
deaġ-aiṫreaċa ⁊ deaġ-ṁáiṫreaċa go deiṁin, as cró
⁊ ceaṫrainna buaire ⁊ boṫáinte ⁊ grosḋeaċa ⁊ mall-
ṫréad muc ⁊ caoraċ ⁊ iomad óir ⁊ airgid ⁊ iolṁaoin
ḃíoḋ ⁊ go ḃfuil mé i n-anaċra boiċt, mar ⁊ léir duit
a Ṡiúr na Saoiṫe

Ná túig fós gur meirdreaċ ḃréige ná preabċuisleann
ná léim ruṫín ná sáḃḃirí atá orm. Ní heaḋ go
deiṁin aċ duine boċt mar ina ḃfuil oċt gcnáṁa
déag ⁊ tríċe do ċnáṁa mo ċoirp ḋúnaite sa
teampull le seaċt mbliana ⁊ mé féin marbh-ġlic ó

ḃíṫí ag siubal ag taisdeal na gcríoċ ag faiċsint beiṫeaḋ
ag caoṫabáil an cor-corimar mar sto i n-anacra
boiċt mar is léir duit a Ṡiúr na Saoire

Tá na hoċt mála ḋéag sto atá ina muirgear
gnáṫ-ġáiḃeac orm-sa á tnúṫ le n-a dtaiċtaḋ le
do ċaiṫeannaiċt, a ḃean inaḃ, mar atá

an pucaida is
an pacaida
an puċtaire is
an praċtaire
mála an taoib
mála an tóṁais is
mála mór an tslinneáin
mala beag
mala fada
béal binn an ġliogaire
slaiṫ ṡaor
sliosmála (Sin dó ḋéag) fr Seán mac Caiṫfaola

Ḃrīġ dá ḃfuiġ sin a ġlac-ċoḃair na coiṫeannaiċta agus taḃair ḋom miosgán ime, nó lompaḋ dhea, nó sreaṫar cruiṫneaċta, nó blas caoirḟeola, nó ḃrollaċ muiċḟeola nó sgillinġ airgid. Taḃair mar an gcéadna mór-ṁórṁaċ taiḋḃseaċ do ḃán-laċt dom. Seaċain mé ar ḋroċuaḋar an ċléir ċrosaiġ, ná ar lorgaiḃ an mada ṁeasgaiġṫe ná ar ṁeasgaiḃ grís-ċruimnaċ an feorainn do ṫeiġ go mall ar taoiḃ an ḋuib-ċana, aċ taḃair ḋom roinnt de ḃarraiḃ buiḋe na hoiḋċe agus do ḃéarfaḋ turas fraoċlaċta ar do son i Sceilg Ṁiċíl, i gCaṫair an Dúna, i gCill Mac Duaċ agus Sliaḃ Buirrinne i nInis Cealltrai le súil mo ġuiḋe a ḋul ionn tairḃe ḋuit."

Dar m'focal, ní baċaċ ceart é sin, aċ bean na gceannaiġe, nó má's eaḋ tá paidreaċa aige agus fuair sé oideaċas seaċas aon baċaċ dár casaḋ orainne fós.

Ḃlaiseamar blas a ṫug an ḋreiṫiúir ḋó ina ḋiaiḋ sin agus ní raiḃ fios aige naċ baċaċ a ḃí ann.

An Rógaire Bacaigh

(ag Peadar Ó Domhnaill, an Ċeaṫrama Rua, Independent)

Bail Dé ⁊ Bríġde ort, Rath Dé ⁊ Pádraic ort, a ḃean ṁúinte ṁánla gan smut ná gruaim.

Dar mo choinsias féin a ḃean ḋaġṁóideac tá fios agam le bliaḋanta ar ċánṫan gealġáireac go ḃfuil gnóṫa mór agat inniu in do láṁ geal.

Is bliain is fiċe anois tá mé ag srugnaí mo ḃáirce ó ṫír go tír ar fud na réaġún. Is dar mo ḃréaṫaċ ar fead an ċaim sin ní ḟaca mé aon ḃean ċoṁ geanaṁail ná ċoṁ flaiṫeaṁail ná ċoṁ subáilceac leat féin. Silim nac ḃfuil sprosa cantallac ná gruamḋa ná nac mbíonn tú ag troid le muintir na comharsanaċt tá ag lorgaḋ mionna móra ó ṁaidin go tráṫnóna, tá mise anois ag tarraṫ beaṫaḋ an lae seo in onóir Pádraic Colmcille, Bríġid is Anna. Tabair síneaḋ láṁe ḋom go ḋéirceaṁail.

Ní ná maoiḋ orm é ar m'aġaiḋ ná taoḃ ṫiar ḋíom mar ní maiṫ ó ~~tiarnaí~~ maoiḋeaṁ ná aisce ó tiarnaí.

Tóga siar go fial ⁊ seara aniar go fairsing agus tabair síneaḋ láṁe go grosḋaṁail dom béicṫín

atá ingéarċall

an ḃean:

Dá mbeinnse ag tabairt áird ar rógairí bacaiġ
ní ḃeaḋ greim ná deoċ ruiġ im ṫeaċ agam
Aċ tá mise ag tabairt fuagra ḋuit mara mbeiḋ
tú imiġṫe ó mo ḋoras-sa go beo tapaiḋ
go leaga mise an maide go trom tarsbéaċ
trasna an droma ort.

an bacaċ:

Tráṫ den tsaoġal ċleaċt mise mór ċuid
ór is airgead is tiġe móra
Caiple tradaċ ⁊ neart bó bainne
Gabair áḋarcaċa féasóġaċa is caoiriġ geala
Aċ ṫáinig an míáḋ mór anuas tar mullaċ
mo ṫiġe
Agus ḋ'fág sin mo ḃacaċ mé go deireaḋ
mo ṡaoġail.
I n-ainm is i n-onóir Ḃanna á ḃeannuiġ
Árainn ⁊ Conamara ná bí ċoiṁ beoġ ṫruaiġeaċ
sin don bacaċ
I n-ainm ⁊ i n-onóir Ṗeadair an ċéad Pápa
atá ina ṡár-naoṁ anois ar ḋeaslaiṁ Rí

na ngrásta

Ná leig ón doras mé gan síneadh láimhe
Tabhair dom cáca aráin nó pionnta ime
pláta fataí nó gé reamhar
stopa súgh nó buidéal bainne
péire cearc nó péire lacan
báinín bán nó bríste ceanneasna
leis an bhfuacht a choinneáil ó mo chnámha
lá sneachta

an bhean:

Tá mé ag tabhairt freagra an dara huair duit
agus comhairle do leasa
Mara mbéidh tú imithe ó mo dhoras a
bhitheamhnaigh bacaigh
Go sínfidh mé an sciúirse draighne an
droma ort.

an bacach:

Nár théighe na madhbháin thar do chuid bó bainne
agus nár théighe an galra breac thar do chuid muca
go ndéarnaighe léim rúitín ag do chapall
An galra glugarnach ag do chuid géabhaí
Agus an galra cleiteach ar do chuid lachan.

an píoblaí ar do chuid cearta
an tóchaí ar t'arlaibh
agus díth céille ar do mhadadh
a chailleach mhagaidh ragaí rachaí chorta
a chailleach ghortaidh, ghrosaí. basaí
Níor thug tú greim arain d'aon bhocaí
agus seo chugat mo mhíle mallacht.

an bhean:

mo chuid go thubaiste is d'onachan
na bheana in do bhealach leat.

Ainmneacha bó

Féachóg
Sméirín
bó neara
bean Dómhnaiġ
bean Ṁuire
Sgeadóg

'Ó bó!' adeir mo bóín
Is mé a dul 'son Ċall Ṁóir

Ag glaodhaċ ar na hainmidhe

na muca : fuisir, fuisir, fuisir
le Gráin : deoċ, deoċ, deoċ.
capall : ḃeir abus ar sin (torrann mór)
(le capall a ċur ag sodar).
Pruaċ, Pruaċ, Pruaċ.
(ag glaodhaċ ar ċ)
ṫoirre leat ar sin.
na ba : Prín, prín, prín.
Ṡeoċ amaċ ar sin.
Ṫairis.
Soirriġ annsin.
(a ráḋ le bó ṫeaḋ ina (seasaim))

na ba : Dearaiġ ċaire
ċaire.

na caoraiġ : seoċ seoċ seoċ
Seab seab seab
Seabainín, s. s.

Muiċ suc, suc, suc.

Ag glaodhaí ar Éanlaith

Turcaig : biod biod biod.

Lachain : faoit faoit faoit.

Géabhaí : beadaide, b. b.

Cearca : tiuc, tiuc, tiuc.

Sicíní : díg, díg, díg.

Michael O'Connor's story

There was one time a rich man

He had seven sons. He married

a second time. He had one

daughter of the second marriage.

Before he married secondly he sent the

seven sons away. Their old nurse

remained. It was she who nursed

the step-sister

The sister anxious to have a brother

The nurse weeps

The stepmother covets the wealth

of the seven brothers

On the third night the father consents

to have house of seven brothers set on fire

The nurse warns them. They go away

before the fire. They become enchanted

and take form of seven bullocks in

a wood. They take their own forms at

night & live in house in a wood. The

stepsister follows & comes to house. She frees

the bullocks. The seven cups of Ecconmalthan

The wicked mother in law the stolen babies

the proof of virtue.

The burning of mother in law